

Kdo ví PROČ, snese téměř každé JAK

Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát. (1 K 10,13)

Věříte na náhodu? A má náhoda něco společného s křesťanstvím, s vírou v Boha? Za těmito otázkami je obecná lidská zkušenost, že život přináší věci nečekané, nepředvídatelné, nevysvětlitelné... Za těmito otázkami je zkušenost, že se všichni v životě dostáváme do situací, které nelze odvodit z toho, co jim předcházelo. Pro tyto zkušenosti je typické, že je vnímáme jako přicházející „zvenčí“; nemáme možnost je ovlivnit, nemáme možnost jim zabránit ani se na ně připravit. Když se do takové situace člověk dostane – a ty situace mohou být různé: setkání s někým, kdo se později stane vaším životním partnerem, vážná nemoc nebo nezaviněná autonehoda – právem si klade otázky. Těch otázek je většinou několik: Proč já? Proč se to stalo zrovna mě? Je to úplná náhoda, nebo je za tím nějaký úmysl, záměr? Mohl jsem tomu předejít, kdybych udělal něco jiného, než jsem udělal. Neudělal jsem něco špatně? U křesťana všechny tyto otázky zpravidla vyústí v jednu velkou otázku: Mohu v tom spatřovat Boží vůli, Boží zásah, Boží vedení? Je to odpověď na mé modlitby? Nebo trest za mé hříchy?

Věcný, racionální pragmatik na to řekne, že je to neřešitelný problém a dál se tím nezabývá. Může to být tak i onak. Tak proč si tím lámat hlavu. I přemýšlivý křesťan je v této věci opatrný, protože ví, jak ošidné je snažit se v životě rozlišovat mezi působením lidským a působením Božím. Možná nám to ani nepřísluší. A bible těmto hlasům dává za pravdu.

Ten, kdo si představuje Boha jako absolutního vládce, který řídí dějiny a zatvrzuje lidská srdce, jistě najde v bibli příběhy, které takovouto představu popisují. A mnoha lidem se líbí představa boha, jehož „intelligence by zahrnuje do jediné formule pohyby největších vesmírných těles i nejnepatrnějších atomů, pro niž by nebylo nic nejisté, a minulost i budoucnost by byla před jeho očima přítomna celá“.

Podobně v bibli najdeme i příběhy, kde Hospodin trestá svůj lid za jeho hříchy. Několik kapitol knihy soudců začíná větou: I dále se Izraelci dopouštěli toho, co je zlé v Hospodinových očích. I vydal je Hospodin napospas králi tomu a tomu... Rovněž babylónské zajetí je chápáno jako trest za neposlušnost Izraele.

Máme tu tedy vedle sebe tři různé představy o Bohu. Nejprve boha jako **Velkého režiséra**. Tato představa naprosto vylučuje lidskou svobodu. Lidské životy i celé dějiny v ní jsou pouze divadlem, ve kterém herci nevědomky hrají předem určené role. Pak tu máme boha, který **spravedlivě odměňuje a zlé trestá**. Tuto představu o Bohu ovšem vyvrací i známý příběh Jóbův. Je spousta lidí, kteří trpí naprosto nevinně a nezaslouženě; a je i dost padouchů, kterým to celý život prochází. A pak tu ještě máme třetí představu, kterou reprezentuje tvrzení, že **Bůh možná svět stvořil, ale do jeho běhu nezasahuje**. A pokud ano, tak je to našim smyslům stejně nepřístupné, z našeho pohledu nerozlišitelné a proto nemůžeme s jistotou říct, že to tak je.

Ani jedna z těchto představ není pro křesťana uspokojivá. Všechny tři totiž mají jeden společný rys - Bůh je v nich nevyzpytatelný. A na toho, kdo je nevyzpytatelný, se nelze spolehnout. Jak bych mohl svůj život svěřit do rukou někoho, na koho se nemohu spolehnout?

Ale můžeme se s tímto závěrem spokojit? Jak bychom mohli křtít děti, modlit se přimluvné modlitby, prosit Pána Boha o pomoc pro druhé i pro sebe, kdybychom si mysleli, že to stejně nemá žádný vliv na to, co se stane?

Odpověď, povzbuzení i inspiraci najdeme ve verši, který je základem dnešního kázání. Apoštol Pavel na náhodu nevěřil. Věřil, že má v životě úkol. Poslání, které musí splnit, i kdyby se mu do cesty stavěly sebevětší překážky, i kdyby měl trpět, i kdyby měl zemřít. A podle toho, co o něm víme z jeho vlastních dopisů i z knihy Skutků apoštolských, to opravdu byla cesta nelehká. Při plnění úkolu, který mu byl svěřen – být apoštolem pohanů – se nejednou dostal do nebezpečné situace, byl vystaven posměchu, pronásledován, vězněn a podle tradice nakonec zemřel mučednickou smrtí.

Ani v situacích ohrožení a nouze však nepropadal malomyslnosti (jako jeho předkové na poušti), protože věřil, že **Bůh nedopustí, abychom byli podrobeni zkoušce, kterou bychom nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou nám připraví i východisko a dá nám sílu, abychom mohli obstát**. Apoštol Pavel se neptal: Proč já? Proč se to stalo zrovna mě? Možná věděl, že na tyto otázky není odpověď, ale daleko spíše je

považoval za úplně zbytečné. **Apoštol Pavel totiž věděl, pro co žije.** A ten, kdo má **PROČ** žít, snese téměř každé **JAK**. Právě toto vědomí – že člověk má v životě nějaký úkol – má ohromnou hodnotu. Pomáhá překonat, unést objektivní nesnáze i subjektivní potíže. Avšak teprve tehdy, když je tento úkol osobně ušit na míru, když je **posláním**. To činí jeho nositele nezastupitelným a nenahraditelným a dává jeho životu hodnotu jedinečnosti. Ale nejen to; pokud život – a život je Boží dar – přijmeme jako úkol, pak je vlastně o to smysluplnější, oč byl těžší.

Ten, kdo má proč žít, pro co žít, pro koho žít – ten, kdo má toto velké **PROČ** zodpovězené, ten najde sílu k překonání problémů. Ten se může, stejně jako apoštol spolehnout, že **Bůh nedopustí, abychom byli podrobeni zkoušce, kterou bychom nemohli vydržet.** Kdo toto **PROČ** zodpovězené nemá, tomu mnoho životních situací může připadat jako zbytečná trýzeň, která nemá žádný důvod ani žádné východisko. Tvrdí-li někdo, že neví nic o smyslu svého života, že jedinečné možnosti jeho života jsou před ním uzavřeny, můžeme mu pouze odpovědět, že první, nejbližší krok spočívá v tom najít svůj vlastní úkol. Teprve pak se ozřejmí i smysl života v jeho neopakovatelnosti a jedinečnosti

Apoštol Pavel nebyl jediný z biblických svědků, kdo přijali úkol a svůj život zasvětili jeho splnění. Po něm přišly celé generace dalších. Ani ten úkol není jeden – nemusí to být nutně zvěstování evangelia pohanům. Těch úkolů jsou stovky, tisíce, miliony a já věřím, že každý z nás ten svůj může najít.

A to přejme i Martě, která dnes byla pokřtěna. Až bude větší a začne se ptát proč – a nejen taková ta dětská proč: Proč je obloha modrá? Proč je žehlička horká? nebo Proč má šnek na zádech domeček? Až se bude ptát na ta vážná a důležitá **PROČ** a bude hledat právě ten svůj jedinečný a neopakovatelný životní úkol, ať se obrací k Hospodinu, aby jí ten její úkol pomohl najít, ať se obrací ke Kristu, aby jí jeho světlo zářilo na cestu, ať se spolehne, že s každou zkouškou nám Bůh připraví i východisko a dá nám sílu obstát. Amen.